

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyed-
évre 1 frt. Papok, tanítók és községi előjáróknak egész évre
3 frt., a tanító-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 2 frt.
50 kr. — Egy példány ára 8 kr.

Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 2 kr, azonfelül 1 kr
magánhirdetések □ cm-ként 3 kr, többszöri közlésnél 2 kr-ért
közöltenek. — Bélyegdíj külön 30 kr. — Nyilt-tér sora 50 kr
Hirdetés és nyilt-tér díja előre fizetendő.

Hirdetéseket a lap részére elfogad minden hirdetői iroda

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L könyvnyomdája és könyvkötészet (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

Ipartestület Székely-Udvarhelyt.

Székely-Udvarhely város közéletének irányadó férfiai mozgalmat indítottak az ipartestület létesítése érdekében, mert látják, hogy az ország fejlettebb iparüző városaiban az iparosok az 1884-iki ipartörvény életbeléptetése után nyomban élni kívántak az új törvény által biztosított jogokkal s tömörülve saját érdekeik megvédése és fejlesztése érdekében, az ipartestületi intézmény oltalma alatt nemcsak belső ügyeiket intézik békés egyetértéssel, hanem általában emelik az iparosság tekintélyét, s befolyásuknak érvényt szereznek a helyi közügyekben és országos iparügyi kérdésekben.

S látják másfelől, hogy Székely-Udvarhely város iparosai szétszórva, tehetetlenül küzködnek s telve panasszal a mostoha viszonyok miatt, usznak azzal az áramlattal, mely közülök ma egyiket, holnap a másikat sodorja a bukás szélére s gyöngíti általában az egésznek életerejét, csökkenti tekintélyét s lassankint leszorítja a közélet teréről, hol annak előtte az iparosság a maga nagy tömegével dominált és irányt szabott.

Szomorú kép ez, a mely csak részvétet kelt minden hazafiasan gondolkozó emberben. S reánk székelyekre annál szomorubb, mert nekünk nemzeti missziót kell teljesítenünk ebben az ország részben, lévén itt a magyar nyelv és magyar szellem föntartói és védő bástyái magyar hazánknak. De hogy feleljünk meg eme szent kötelességünknek, ha társadalmunk tekintélyes zöme, a székely iparosság szét huz, nem ért egyet, félremagyarázza az őt felvilágosítani igyekvő egyének jóakaratu intéseit. Ez alatt anyagilag tönkre megy, erkölcsi értékben veszt s odáig jut, hogy e részben mind gyöngébb, gyöngébb támaszt nyújthat.

Én nem vonom kétségbe, hogy a székely

iparosok hazájukat mindenek fölött szeretik s ha szükség van, vérüket is ontják érte, de értesék meg, hogy a mai változott viszonyok között a békés időknek is vannak hadjáratai s e harcban legyőzetnek egyesek ép úgy, mint egész nemzetek. A kultúra és ipar harca ez, mely hogy csak közeli példát hozzak föl, Oláhország vámsorompóit elzárta előlünk és nagy erőfeszítésekkel törekszik a határon belül az oláh kulturát és ipart fejleszteni és nagygyá tenni; a mi érezhető károsodásunkra Ausztria szintén ezt cselekszi a maga jó létének erősítésére és a miénknek gyöngítésére. S a többi élni és uralkodni szerető államok sem tesznek másként.

Vajjon mi e harcban tétlenül állhatunk-e? Jót teszünk-e magunknak s az utánunk következő nemzedékeknek, ha egymásközt harcolunk, egymást emésztyük s kicsinyes félreértésekből nem ragadjuk meg azt az eszközt, mely a mai viszonyok között legalább annyit nyújt, hogy egy célra bennünket tömörít és saját érdekeink védelme és fejlesztése érdekében sikra szállhatunk.

Az ipartestületi intézmény nem kötelező az iparosokra nézve, nem kötelező azért, mert fenntartása költséggel járván, meghatározott minimális számhoz (legalább 100 iparos) van kötve annak létesítése. És nem kötelező azért, mert az ipartestületi intézményben megengedett önkormányzati jogok helyes gyakorlása az iparosok értelmiségétől lévén föltételezve, ott a hol a megfelelő értelmiség hiányzik, oda nem való az ipartestület. A hol az értelmiség megvan, ott önkéntesen, szabad akaratukból létesíthetik az ipartestületet.

Én kétem, hogy Székely-Udvarhely város iparosai az értelmiség színvonalán alul állanak s hogy ne tudnák saját ügyeiket úgy kormányozni, mint a hogy Székelyföldön például Kovászna, Gyer-

gyó-Szentmiklós és Gyergyó-Ditró községek lakosai kormányozzák ipartestületeik kebelében. Én azt hiszem, hogy a jobb gondolkozásuak e részbeni igyekezete a félreértésen s az egymás iránti bizalmatlanságon török meg, hogy nevezetesen egyes társulatok csekélyke vagyonukat féltik, úgy gondolkozván, hogy az apró társulatok egy nagy testületbe olvadva, ez a testület elnyeli vagyonkájukat.

Hát ehez a magántársulati vagyonhoz a testületnek semmi köze nincs. Az ipartörvény 125-ik §-a kimondja: *ha oly szaktársulat olvad a testületbe, melynek külön célokra rendelt vagyona van, az a testület által az illető külön iparágat üzők céljaira külön kezelendő.* Tovább azt mondja az ipartörvény: *Ha a közgyűlés az ipartársulat további fennállása mellett nyilatkozik, az ipartársulat tagjai, a kik képesített mesterséget üznek az ipartestület tagjai közé is tartoznak.*

Tehát a társulatok továbbra is fennállhatnak, ha akarnak s meglevő vagyonukat kezelhetik. Hisz a törvény világosan kimondja, hogy az esetben is, ha beleolvadnának az ipartestületbe, az köteles vagyonukat a szakipartársulatok céljaira kezelni Beolvadni azonban nem kötelesek.

Rosszul ismerik a székelyudvarhelyi iparosok az ipartestületi intézményt, ha azt a társulatokkal összetévesztik. Az ipartestület az I-ső fokú iparhatóság s mint ilyen végzi az idevágó törvényt szabta teendőit s legyenek megnyugodva, miszerint az a felelősséggel járó terhet magára nem vállalja, hogy a társulatok vagyonát kezelje és elszámolja, de sőt ki fog térni az elől, hogy ilyen terhet a nyakába sózzanak.

Másfelől a fentartási költségektől riadnának vissza? A törvény szerint tény, hogy a testület a tagjaira kirótt tagsági díjakból tartja fenn magát, de e mellett jövedelmet huz a bírságokból, a szegődtetési és szabadulási díjakból

TÁRCSA.

Baross és Andrassy.

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.)

Irta: Aldor Imre. (3-ik folyt.)

II.

Sok viz folyt le a Dunán, mire ismét színe elé vitt Barossnak egy régi ígéret megsürgetése és egy újabb képviselőválasztás előrevetett árnyéka.

Időközben ő maga valóban fölcsapott államtitkárnak. Fájdalom, nem a közoktatási, hanem a közlekedési miniszteriumban.

Rokonszenves megjelenésű fiatal ember jelentett be nála.

— Ő méltósága örülni fog a viszontlátásnak. Csak egy igen fontos és sürgős referátát kell előbb meghallgatnia és elintéznie. Parancsoljon addig helyet foglalni.

Letelepedtem egy székre közvetlen azon ajtó mellé, mely az államtitkár ur szentélyébe nyílt és azon tüdődtem éppen, vajjon ez a várakoztatás nem új változata-e annak a régi igazságnak: „Honores mutant mores”, mikor föl pattant a kifelé vezető ajtó s belépett Andrassy Gyula gróf.

Kész öreggé öszült azóta, hogy utólszor beszéltem vele Bécsben. Diosóságának zenithjén. Alig pár araszra mégis az — elbukástól!

Daliás alakja feltűnően megrokkant. Sötétbarna arozan lappangó betegség, vagy titkos bánat beszédes nyoma: egész sor friss barázda. Csak öltözeté-

nek kifogástalan eleganciája vallott a régi gavalérra. S frizurájának tömördek karikatúrában megörökített művészi elrendezése egy nagy ember régi — gyöngéjére.

A feléje iramló titkárral Andrassy nyájasan kezelt szorított.

— Államtitkár ur ő méltóságával óhajt beszélni Excoziád?

— Igen!

— X. Y. min. tanácsos éppen most referál egy igen fontos, sürgős ügyet. De ha Excoziád parancsolja, azonnal bejelentem.

— Kérem!

Két perc múlva a titkár ur már visszatért, elpalástolhatlan zavarral könyörögve ő excoziájának, hogy 8—10 percet várakozni kegyeskedjék.

A mértának nincsen oly sokszöge, mint a minővé ő excoziája szederjes arca görbült. Külömben is éles metszetű ajkának jobb szöglete idegesen vonult föl, kevés híján a füle alá, a leküzdhetlen belső fölindulástól.

A váratlan üzenet — úgy látszik, annyira meglepte Andrassyt, hogy ő, ki egész otthonosan mozgott még nemrégiben osztrákok, királyok sima parkettjén s a „legleleményesebb” diplomata hírében állott New-Yorktól Kalkuttáig, első zavarában minden apropos nélkül odalépett az egyik arozképhez s kissé fátyolos hangon tudakozódott: kit ábrázol?

A titkár ur sorra bemutatta ő excoziájának az egész galériát, minthogy a hivatalosan anszágolt 8—10 perc közel félórává öregbedett, míg Baross megjelent a küt-

szőben s karonesipve magas vendégét — bevezette szobájába.

Valami fölvidéki stratégiai vasut forgott szobán, melyre nézve Baross kötélnek állani vonakodott. Már t. i. a közös hadügyminiszter ur kötelének. Andrassy alighanem a bécsi kakastoll kérelmére adta rá a fejét, hogy a vastagnyaku, keménydereku államtitkárt kapacitálja és megpuhítsa.

Nem egy könnyen ment, ha egyáltalán ment. Andrassy szokásosan halk, süttogő beszédét elnyelte a zárt ajtó. De Baross erőteljes érezes hangja többször köröszültört azon: „Nem tehetem! — Kereskedelmi érdekek! — Lehetetlen!”

Az érdekes vizit több mint egy órával nyújtotta meg az én tiz perczemet is.

— No, mi jót hoz? — kiáltott elém Baross, midőn Andrassy távozása után betoppantam hozzá.

— Rég ígért malacozért jövök, méltóságos uram, a közmondásos zsákkal.

— No akkor rossz helyen kereskedik. Tarde venientibus nec ossa! Üress kézzel megy el innen ma az is, a ki csak zacskóval vagy tarisznyával jelentkezik.

Bezzeg nem így volt Baross előtt. Nem így közvetlen utána sem.

Van egy érdekes reminiscenzenciám idevonatkozólag is. Kár volna elhallgatni.

Baross Gábor friss sirhalmán még a fű is zöldült, mikor valamely magán dolgomban fölkerestem egy minisztert, ifjúkori jó ismerősömet, Barossnak valóságos „Doppelgänger”-jét a pártban, aki szakasztott mása volt annak már külső megjelenésében is s

s így a kirovandó tagsági díj oly csekély lehet, hogy az nagyobb megterhelhetést nem vonhat maga után.

A megindult mozgalmat magam részéről is melegen üdvözlöm s örülnék, ha szerény felszólalásom visszhangra talál. Székely-Udvarhely sokra van hivatva az ipartestület. Ideje, hogy a szétszórt elemek tömöríttessenek, az iparosok tekintélye visszaállítsassék s a szakképzettség a kontárság felburjánzásától megóvassék.

A székely iparkamara tőle feltehetőleg igyekszik a székely iparosok érdekeit támogatni, de 5—6 száz embert nem kérdezhet ki külön-külön s 5—6 száz emberen nem segíthet. Alakult ott egy szövetkezet Székely-Udvarhely város iparosainak egy kisebb töredékéből s ez a szövetkezet állami segílyt nyert több ízben is és kincstári munkát kapott.

Ez a szövetkezet is példát nyújthat arra, hogy a tömörülés s az összetartás eredményeket von maga után.

Ha Székely-Udvarhely iparosai egy testületté tömörülnek, nemcsak saját érdekeiket védelmezhetik s ügyes-bajos dolgaikat intézhetik el közmegelegedésre, hanem befolyást nyernek az ipari élet terén országosan fölmerülő mozgalmakban és befolyást nyernek a városi közügyek intézésében is. Mert egy 5—6 száztagból álló testület mindig hatalom s annak jó irányú törekvése érvényesül a közéletben is.

Én, mint a székely fiúk elhelyezésével megbízott közeg gyakran érintkezem az ipartestületekkel s azt tapasztalom, hogy azok a mai viszonyok között nélkülözhetetlen természetes föltételt képezik az ipari életnek. Ezek az ipartestületek lelkesen támogatják a telepítési akciót, hazafias buzgósággal vetélkedve sietnek segíteni a székelyeken. A székely iparosok önmagukon sem tudnak segíteni, hanem baktatnak a félreértések tömkelegében.

Most már eljött az ideje, sorakozzanak a világosságot hirdető csoportjába s vigyék diadalra a jó szándékokat.

László Gyula.

TANÜGY.

Reformeszmék elemi és ismétlő iskoláink fejlesztéséhez.

(Különös tekintettel Udvarhelyvármegye lakóinak népeleti viszonyaira.) (5. folytatás)

Irta: Kriza Sándor, h.almási áll. isk. ig. tanító.

Itt azonban nem népevelési rendszerünkről s ennek irányzatáról, hanem csakis népiszkoláink szervezeti hiányairól akarok szólni. A hiányokról, mert hiányos népiszkoláink s így kiegészítésre vár: lefelé, hiányos szervezeti népiszkoláink és tovább fejlesztésre is vár felfelé, oktatási szervezetében is hiányos elemi népiszkoláink és javításra vár önmagában, befelé. E

csakoly töről metszett magyar ember, puritán jellem, eszményi hazafi, akár a boldogult.

A szövegszéd közt — véletlenül — kiszalasztottam azt is: olvastam-e aznap számát egyik előkelő ellenzéki lapnak?

— Miért? tán engem szapulnak?

— Szapulják és kefélnek bizony nagyméltóságodat a legdurvább sörtejtű sárkefével. De csak a — második helyen. A lap élén dythiramban megsztalnak egy más minisztert, a ki tulszárnyalja, feledtetli, homályba borítja összes előseit, Barost sem véve ki.

A kegyelmes ur nem felelt rögtön. De bozontos szemöldökei alól kénköves lángot lövelt egy villámai-ról híres páratlan szempár.

— Hja kedves barátom! — szólt végre országosan ismert sarkazmusával, — én nem nevezhetem ki az újságíró urakat sem bírakká, sem ügyészekké. Még csak hirdetésekkel sem szaporíthatom aktíváikat. Ott pedig, ott — a nagy szék, szinig telt szabadjeggyel, évi általánnyal s ezer féle földi jóval. A legparányibb emberke — ezt persze minden czélzatosság nélkül mondom — ilyen piederstállal a lábai alatt mindjárt nagyobbak tetszik, legkevesebb egy fejjel, minden másnál, a kitől balsorsa megtagad ily hathatós emeltyűt!..

A finomul font kosár, melylyel Baross fogadott, egyáltalán nem hozott ki sodromból.

Hidegvérrel riposztiroztam:

— S ha esetleg nem az államtitkárhoz, hanem Baross Gáborhoz jöttem volna?

hiányokat jól ismerve, ezeknek mélyreható következményeit mérlegelve, fejezem ki ama meggyőződésemet, hogy e háromféle hiány feltétlenül sikeres elenyész tetése után várhatja a józan gondolkodás, hogy népiszkoláink a gyakorlati életre nevelhessenek.

Mik ezek a hiányok? Mi egészítheti ki a jelenben hiányos szervezeti népiszkolát lefelé? Nem kell messze mennem, hamar felelhetek a kérdésre. Ott van a kisedodóda! Kisedodódat kívánok minden elemi népiszkola elé. Ki-dedodódat és hangsúlyozni kívánom, nem nyári gyermekmenházat sürgetek. Sürgetem a valóságos kisedodóda szervezését, mert az óvodák előkészítő nevelése nélkül — mindennapi és általános tapasztalat után állítom — egyenesen a szülői ház mai nevelése után oly gyenge, oly éretlen, nyers anyagot kap a 6 éves gyermeknek még manapság az elemi népiszkola nevelő-oktatása alá, mintha csak a még tejes állomány, éretlen gabona magvat tenné valaki örlés végett a malomkő alá. A kisedodóda előkészítő nevelése, szoktatása nélkül, csak a szülői, vagy mondjuk családi nevelésből, kevés szó, még kevesebb képzet ismerettel, e legkorlátoltabb szellemi látókörrel, éretlen, lágy aggyal elemi iskoláinkba kerülő 6 éves gyermeket hosszú, hosszú ideig csakis érlelni, csakis előkészíteni lehet az elemi oktatásra. Nincs semmi tulhajtás amaz állításomban, hogy a 6 évnyi mindennapos iskolakötelezettség időszakának kétharmad részét, az iskola csakis a gyermek érlelésére, az elemi ismeretek befogadhatóságának csakis előkészítésére kell szükségképpen fordítani.

Mire és hogyan neveljen bármelyik elemi iskolánk is az egyharmadrésnyi idő alatt olyan gyermekereget, mely a lehangolásig gyarló neveltséggel, szinte mondhatom a neveltségnek teljes hiányában jön elemi oktatásunk alá? Bizony, ha józan paedagogiai itélettel a legapróbb részletekig számba vesszük minden ellenhatást, mely elemi iskoláinknak csak megkezdett nevelő-oktatását napról-napra, léptenyomon ellensúlyozza, rontja, akadályozza, csodákosodájának kellene mondanunk a legkisebb, mákszemnyi nevelési eredményt is. Nyilván való, hogy a kisedodóda nélkül is megtanítja még az osztatlan, 80—100 növendékes iskola is a nép gyermekét olvasás, írás és számolásra, mint legkisebb mértékű librális ismeretekre, de fenn marad a kérdés: foglalkoz-e ez ismeretek önmagukban annyi értéket, melylyel a gyakorlati élet követelményeit teljes egészben, tehermentesen kiegyenlíthessük? Nem! És csak fölületes gondolkodás várhat a óvó előkészítő nevelése nélkül népiszkoláinktól olyan a milyen, de semmi esetre sem tartós és realis nevelés-oktatási eredményt.

És, hogy nincs tényleg számbavehető, tartós és átható eredménye, realis sikere elemi népiszkoláink nevelő-oktatásának, a mint ezt egyfelől a kisedodóda hiánya, ugy azt másfelől, az ismétlő iskoláknak elemi iskoláink felett még soha ki nem fejlődése teszi világosan érthetővé. Tehát, amikor sürgetem elemi népiszkoláinknak kisedodódaikkal való kiegészítését lefelé, ugyanakkor kell sürgetnem az ismétlő iskolákkal való tovább fejlesztését is. Igen, hisz vita tárgyát sem képezi már azon tapasztalati tény, hogy az elemi vagy mindennapi iskolába be nem fejezheti a 12 éves gyermeknek neveltségét, az iskola elé tűzött nevelés-oktatási feladatot. S vajjon e feladatnak egész, mondjam teljes befejezésre való tekintettel, már miféle? milyen nevelés oktatási irányzattal bíró ismétlő iskolának lehet létjogosultsága, biztatóan remélhető jövője? —

— Oh, az már más, Baross Gábor kész fizető, ha jogosult számlát prezentálnak.

Leültetett vis-à-vis, s szivarral kínálta, a la Tiszta. A mi annyit jelent, hogy kivett a tárczájából egy szál cigarettát s felém nyújtotta, a hogyan a generális szokta megkínálni kegyelt, de — nem egyenrangú vendégeit.

A jogosult számla kiegyenlítését ellenben ad greacas calendas halasztotta. Részletörlesztésnek sem vált be az az aprópénz, a mivel egyelőre kielégíthetni remélt.

Mint államtitkár, ugymond, nem avatkozhatik többé vezérlő szereppel a választások intézésébe. Legfőlebb jó tanácsokat osztogathat. Meg fogja ezt tenni — kéretlenül, hivatlanul is, habár a párt belső élete gyökeres átalakulásban ment át. Az ő zászlóján egy nagy elv ragyogott. Most apró-c- apró kérdések dominálnak s hívek helyén — hü béresek. . . Nem neki való légtör! Ami kis ereje, képessége van, jövőre kizárólag a kereskedelmi és közlekedési viszonyok javításának fogja szentelni. De beszélni fog érdekemben Tiszával és Podmaniczkyval. S rajta lesz, hogy elfogadják és forgassák az általa kibocsátott erkölcsi váltót.

Nem kételem, hogy embere volt szavának most is. De a váltó zsebemben rekedt azért fizetetlenül. A mesebeli sült galambra hiában vásott a fogam. Baross nagy lelkével tovarepült ez is. . .

Mindörökre!

(Vége.)

Hadd feleljek egy kissé bővebb körülírásra! e kérdésre!

Imeretes tény, hogy a közoktatásügyi kormány az 1868. évi 38-ik t.-cz. és ennek nyomán kiadott hivatalos tauterv előírta ismétlő iskolákkal ninos megelégedve, ha még el nem ejtette is ezeket, de már a lélekharangot feleltük meghuzta a miniszter ur az országos gyűlésen tett oly értelmű kijelentésével: „Az ismétlő iskolakötelesek nem szeretnek iskolába járni már azért sem, mert otthonmezőgazdasági dolgokkal foglalkoztatják őket! „És a miniszter ur erre nyomban kijelentette reformáló czélját. Vázlatát adta, hogy mily irányzattal bíró ismétlő iskolákkal szándékozik kibővíteni, tovább fejleszteni népiszkoláinkat.

(Folyt. köv.)

Az udvarhelymegyei tanító-egylet székelykereszturi főkköre Alsó-Siménfalván tartotta meg rendes közgyűlését e hó 16-án, melyen a tagok legnagyobb számában jelentek meg. A gyűlést megelőzte Benozédi Ferencz tanítása magyar nyelvből a III-ik osztályban teljes sikerrel. A gyűlésteremben a „Hymnus“ hatóságos elnéklése után Miklós György elnök a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv olvastatott fel, melyet megjegyzés nélkül hitelesítettek. Belle László remek felolvasását a „Tiz szoborról“ nagy tetszéssel fogadták, valamint Ungváry Mózes thátósági állatorvos terjedelmes, szakszerű értekezése teljes sikert aratott. „A magyar nyelvtan anyaga és módszere az elemi népiszkolában“ cz. vitatételt József János kidolgozásában egyhangulag elfogadták. A központi bizottság átirata folytán az abban kijelölt három tétel kidolgozására vállalkoztak József János, Miklós György és Nagy Ferencz. A gyűlést „Szózat“ elnéklésével végezték. Az nap este sikerült „Dalestélyt“ rendezett a „Tanítói diákör“, mely alkalommal bevétel volt 42 frt, kiadás 37 frt 50 kr. Felűfizettek: Rhobony Adolf és Ferenczi Aron 1—1 frtot, miért fogadják e helyen is a rendezők hálás kö zönetét.

Kérelem olvasóinkhoz!

Vármegyénknek és népünknek néprajzmegismerése és monographikus ismertetése czéljából, a mely czélt egész Erdélyre nézve a Kárpát-Egyesület is maga elé tűzött megoldandó feladatul, felkerjük és föl hívjuk a magunk részéről lapunk t. olvasóit a következő jellegű gyűjtéseknek, adatoknak és följegyzéseknek szerkesztőségünkbe való szives beküldésére. E följegyzéseknél főleg a következők veendő figyelembe:

1. A sajtáságos szólamód, kiejtése, kömondás, névszarmaztatás, néphagyomány-szókinscs felék.

2. Vár, hely, patak és hegyről szóló mondák, Tündér- és állatmesék; lidércz, boszorkány, kuruzsló, révézet, manó stb.-ről szóló elbeszélések, vallásos legendák, adomák, regés énekek, balladák, rignusok.

3. Dalok, táncz-szók, népies zené (hangjelezzve), guny versek, gunyszók, gyermek és dajka rimek, játék mondókák, találós mesék. Igézés, ráolvasás, óntetés, gyógyításról szóló mondókák.

3. Betlehemes versek, miszteriumi hagyományok, drámai formájú fonó s más népmulatságok, játék; bizonyos napokhoz fűződő szokások, mondások, babonák.

5. Lakodalmi versek, ünnepi köszöntők sirató versek, régies kapu, fejfa és temetői feliratok. — A gyűjtő neve, a hely s adat ottani szokásossága mindig kiteendő a följegyzésben.

Ezeket s az ily fajta följegyzéseket a „Székely-Udvarhely“ szerkesztőségébe beküldve vagy egyszerűen beadva, mi azokat a beküldő neve alatt, az eredeti és eredkes dolgot díjazva is, időről-időre e lapban Balásy Dénes tanár, lapunk kiváló munkatársa szakszerű kiszemelésével és megválogatásában kiadni és közölni fogjuk, törekedvén ily módon is vármegyénk ismertetését, javát és jóhíret szolgálani. E szolgálatban való szives részvételre kérjük lapunk t. olvasóit!

A Székely-Udvarhely szerkesztősége.

KÜLÖNFÉLÉK.

Tudnivalók.

1. Minden héten szerdán este a jótékony nőegyesület fillérestélyei a „Budapest“ szálló nagytermében.
2. Minden héten hétfőn este a polgári önképző és segélyző egylet fillérestélyei a kör helyiségében.
3. Székely-Kereszturt minden héten csütörtökön este a jótékonycélu társaskör estélyei.
10. Az állami felsőleányiskola márczius hó 5-én tartandó jótékonycélu hangversenye és sznielőadása. a vármegyeház dísztermében.

A helybeli kerületitanári kör ciklusos felolvasásai a m. kir. főreáliskola tornatermében már ma (vasárnap) d. u. 5 órakor kezdődnek s a kitűzött 4 előadásra a belépő-díj személyenként 1 korona, családjegy 3 személyre 2 korona. Jegyek Gyertyánffy Gábor könyv-

Folytatás a mellékleten.

Melléklet a „Székely-Udvarhely” 9. számához.

kereskedésben kaphatók. — A felolvasások tárgya és sorrendje a következő:

I. febr. 27. (ma vasárnap). Dr Solymossy Lajos: A kémia köréből. Embery Árpád: A nevetést keltő tényezők széptani meghatározásáról.

II. márcz. 6. Dr Solymossy Lajos: A kémia köréből. Vaszkievics Viktor: A tragikum és komikum érvényesülése a népköltészetben.

III. márcz. 13. Dr Szilágyi Albert: Költői emlékek pszichológiája. Harmath Odón: A művészet feladata a társadalomban.

IV. márcz. 20. O. asz Gyula: Az örökösödési háza. Nosz Gusztáv: Egy modern szociális kérdés a lélektan tükrében.

— **Kérjük mindazon t. előfizetőket, kiknek előfizetése már lejárt, sziveskedjenek azt minél előbb beküldeni, nehogy a lapnak küldése fennakadást szenvedjen.**

— **Kinevezés.** A pénzügyi m. kir. miniszter kaáli Nagy Akost a X. fizetési osztály 3 ik fokozatába végleges minőségű számellenőrré nevezte ki a nagybecsereki kir. pénzügyigazgatóság számvevői osztályához.

— **Esküvők.** Vargyasi Daniel Elek vármegyénk köztisztviselői álló közgazdasági előadója e hó 21-én tartotta esküvőjét Diemár Károly helybeli kir. ügyész leányával özv. Bágyi Kálmán szül. Diemár Irénnel.

— **Gyerkes Mihály agyafalvi énekvezető-tanító e hó 15-én esküvőjén** Kovács Mihály parajdi állami isk. igazgató-tanító leányának Rózsikának. — **Lázár Pál zetelaki róm. kath. tanító pedig ugyancsak e hó 15-én vezette oltárhoz Ince András birtokos leányát Mártáht Csik-Delmén.**

— **Nagy aggodalomba** ejtette a helybeli Bórányag-beszerzési szövetkezet tagjait a közoktatási m. kir. miniszternek a középiskolai tanárokról vonatkozó tiltó rendelete. Elveszítene e rendelet értelmében a szövetkezet mozgató erejét, hatóság támogatását, minden bajuk ismerőjét és lelkiismeretes, önzetlen orvosát, igazgató-elnöküket: Solymossy Endre ev. ref. kollegiumi tanár érdemes személyében. Ezen megemlékezést, a szövetkezet megbénítását előidéző bajukban e hó 23-án az iparosoknál szintén őszinte hívéssel, lelkes barátságjal Lázár Ádám gróf vármegyei főjegyzőhöz vonultak a szövetkezet tagjai mintegy 40-en s kérték, hogy szívük e nagy bánatát élükön tolmácsolja Haller János gróf főispánunknál. A nemes gróf — mint mindig — most is szívesen tett eleget iparosaink óhajtatásainak s a nála szokásos ékes-szó-ással beszélt el a szövetkezet veszélyes baját s kérte főispánunktól ez ügybeni támogatását. Főispánunk kijelentette, hogy ő szívesen viseli városunk iparosainak minden ügyes-bajos dolgait a legaprólékosabb részletekig s a m. kir. kultuszminiszternél ez irányban a szükséges lépéseket már megtette és valószínűleg a kívánt siker meglesz. Másfelől pedig változhatlan jóindulatáról az iparosokat továbbra is biztosította s ennek jeléül barátságos kézzorítással megtisztelve, bocsátotta el iparosainkat. Ezután a teljes számu küldöttség szintén Lázár gróf vezetésével Solymossy Endre igazgató-elnököt kereste fel s kérte, hogy tisztét továbbra is tartsa meg s megkezdett művét befejezni és a szövetkezet ügyeit ezután is közeliismerés mellett sikerhez juttatni sziveskedjék. Solymossy a nagyszámu küldöttséget meglepetéssel fogadta s megköszönte a bizalmat és kijelentette, hogy bár változott családi viszonyai miatt rendkívül el van foglalva, iparosainkat nem hagyja támogatás nélkül és reményt nyújtott arra nézve, hogy ha magasabb helyről akadály nem lesz gördítve, úgy igazgató-elnöki tisztét még egy évig megtartja. Mi is iparosaink érdekében szívesen óhajtuk, hogy úgy legyen!

— **Eljegyzés.** A Florián Bogdán és Fia helybeli elsőrendű kereskedés szorgalmas és kiváló szakképzett-ségű első segéde Zárug Antal eljegyezte özv. Bodrogi Sándorné kedves leányát Vilmát.

— **Hangverseny és színelőadás.** A helybeli m. kir. állami felső leányiskola márcz. 5-én (szombaton) a vármegyei háza dísztermében élőképvel és táncszalaggal egybekötött jótékony célú hangversenyt és színelőadást rendez, melyre a meghívók szét is küldötték s kik véletlenül nem kaptak és arra igényt tartanak, sziveskedjenek szándékukat Weinberger Fanni igazgatónőnek bejelenteni. Rendkívül érdekes és a műsorból itélve nagy műveltséget nyújtó estére van kilátása közönségünknek s mint az előjeléből következtetni véljük, nagy és díszes közönség lesz jelen. A műsor a legválogatottabb darabokból, pompás összeállítással kecséget s ha ehhez hozzá számítjuk a szereplők elismert tehetségeit, elmondhatjuk, hogy ilyen élvezetesnek ígérkező mulatság — legalább a közelmúltban, — nem volt még városunkban. Belépti díjak 1 frt 50 kr, 1 frt 20 kr, 1 frt és 50 kr s jegyek előre Gyertyánffy könyvkereskedésében válthatók. A mulatság kezdete este 7 órakor lesz.

— **Az acetylengáz-világítást** nagyon is egyszerű szerkezetű s épen azért nem a legkedvezőbb fogadtatásban részesült fejlesztő készülékkel a budapesti Steiner-féle cég megbízottja kedden este az iparos körben bemutatta. Közélebről városunkban 4 helyen még bemutatják s behatóbb ismertetésünket akkora tartjuk fenn.

— **A jótékony nőegyesület** szerdai fillérestélyét szép közönség jelenlétében Feleky Pálné és Kovács Ilonka rendezésével megtartotta. Feleky Pál rendőrkapitány mult számunkban jelzett felolvasása helyett műkedvelői tehetségen felüli sikerrel szavalt. Baczó Lajos hegedűn a nála szokásos bravúrral játszott Morascher Hugó zenetanár zongorakísérete mellett. Molnár Károly tanár pedig hatással szavalt.

— **A helybeli önk. tűzoltó-egylet** — mint értesültünk — márcz. 13-án évi közgyűlést tartott a gyűlésen előterjeszti 4 évi számadásait is.

— **A ma délután 5 órakor** megkezdődő szabad lyceumi előadásokra óhajjandó volna, hogy a tanulóifjúság díjmentes behozását nyerjen.

— **Ismét egy sikerült estélyt** irhatunk a polgári önképző javára az e hó 21-iki fillérestélyivel. Az estély erkölcsi és anyagi sikerét jelenleg is — hálás elismeréssel méltóan — emelte vármegyénk főispánja, kiknek áldott lelki

neje szül. Vay Anna báróné is jelen volt; bizonyosságul annak, hogy városunk polgársága iránt állandó rokonszenvvel viselkedjenek. Ott láttuk még Sperker Ferenc nagybirtokost, Jakab Gyula alispánt, Lázár Ádám gróf főjegyzőt és az intelligencia igen szép számát. Az ügyesen összeállított műsor minden egyes pontja sikerült s az estély anyagi eredménye az eddigieket is felülmúlta.

— **XIII. Leo pápa** koronázásának 20-ik évfordulója alkalmából a helybeli róm. kath. főgymnasium és az irtalmas nővérek vezetése alatt álló helybeli leánynevelde márcz. 3-án (csütörtökön) diszünnepeleket tartnak, melyre a közönséget ez uton is meghívják az intézetek igazgatóságai. A leánynevelde ünnepélye érdekes műsorral lesz és kezdete d. u. 5 órakor.

— **Az Erdélyrészi Kárpát-Egylet** udvarhelyvármegyei osztálya folyó hó 27-én (ma, vasárnap) délután 4 órakor a kaszinó helyiségében tartja meg közgyűlését, melyre a tagokat ezuton is meghívja az elnökség.

— **Gyermek-színház** Az irtalmas nővérek vezetése mellett álló leánynevelde intézet az idén is, farsang vasárnapján megtartotta szokásos évi jótékony célú színelőadását, mely kiválóan sikerültnek mondható. A nézőteret egészen irt közönség töltötte meg, mely az izléssel kosztimözött csinos leánykák eleven játékában, az idegen szavakkal tetszelgő társadalmi alakok kedélyes bon-mot-in, igen jóízűen mulatott. Leginkább tetszett a Hushagyó kedd farsangi bohósága s a tavasztól előhívt virágok megjelenése görögűz világánál, találó toleiben. Kedvesen beillettek: Gaibel Szeverin, Farczadi Erzs, Ferenczi Rózi, Sebesi Margit, Perszián Ilonka, Amberboy Árpád stb. Rendkívül csinos volt Szabó Juczika, mint a róza személyesítője. Felvonás közben haladást jelző cimbalomjáték szórakoztatta a közönséget. A görögűz egy kis köhögést is okozott, de az a vegytan hibája. A siker kétségkívül az intézet érdemes főnöknőjét illeti, a ki kellő műterekkel, fáradsat nem ismerő buzgalommal s nem csekély anyagi áldozattal faradott intézete jó hírűvének öregbítésén. A bevétel 80 frt volt.

— **Helyreigazítás** Lapunk mult számának tárczája végén, az utolsó tíz sorában egy boszontó s ép azért sajnálatos sajtóhiba csuszott be — mondatsere alakjában. A »vagy inkább lettem volna rózsaszínű stb.« kitérés helyett így olvasandó: »Lettem volna kétszer merített papir, hogy egy boldog ifju párnak egybekelését adhattam volna hírül, vagy inkább lettem volna rózsaszínű, akkor tudom, hogy remegő kezekkel kis leány irta volna reám első szerelmes levelét, vagy lettem volna hosszú »divatlap« barnás alappal, akkor még parancsolhattam volna is neked, mert szövegem ez lett volna: »fizessen ön ezen első váltónál fogva...«, de a sors üldöz, hozzád kergetett s én most mind ezt el kell, hogy tárjem, mert a papiros — türelmes.«

— **A farsang utolsó táncestélye** e hó 19-én (szombaton) este volt a vármegyei háza dísztermében, melyet a helyben állomásozó cs. és kir. 82. gyalogezred 3. zászlóalja, pótzászlóalja és a m. kir. csendőrség altisztejei rendezték, s mely méltán sorozható a már elmúlt farsang legsikerültebb mulatságai közé. A rendezőség dícséretes buzgósággal és nagy gondnal teljesítette feladatát s fényes nívóra emelte az estélyt. A kapu-bejáratnál egészen a terem ajtójáig fegyveres díszőrség volt felállítva, mely minden érkezőnek külön tiszteletet. A terem bejáratánál a hölgyek fogadására — három ágba nyult szalaggal a vállukon — rendezők sorakoztak s az őrség tisztelgése között vezették a hadi jelvényekkel díszített terembe, hol egy-egy csinos táncrenddel léptek meg. Az estély bálványai tiszteit hallerkői gróf Haller Jánosné sz. Vay Anna báróné, Pongrácz Vinczéné báróné és Kraft századosné teljesítették, kiket Blaschek Gusztáv, Ripper Ferenc és Sprencz Rudolf cs. és kir. őrmesterek az alábbi érkezési sorrendben vezettek a részükre állított díszes emelvényre. Pont 8 és fél órakor érkezett báró Pongrácz Vinczéné frais színű nehéz selyem ruhában, crém csipkével díszítve; pár percczel később gróf Haller főispánné világos szürke selyem ruhában, fehér csipkével díszítve és később Kraft századosné fekete Pongie selyem és ugyanolyan gyönyörűs tüllel bevont ruhában. A rendezőség a bálványokat egy egy nagy virág-csokorral lepte meg és érkezésüket a katonai zenekar jelezte. A teljes számban jelen volt tisztikaron kívül ott láttuk Haller gróf főispánt, Jakab Gyula alispánt, Lázár Ádám gróf főjegyzőt s a kereskedőket és polgárságot nagyszámban. A nyerteseket 70 pár táncolta s a jökevények csak a hajnali órák vetettek véget. A megjelent hölgyek közül következők neveit sikerült följegyezni. Asszonyok: Jakab Gyulané alispáné, Szabó Farkasné, Váci Józsefné, Folbert Györgyné, Illetky Ferenczné, Mészáros Lajosné, Schubert Jánosné, Hermann Károlyné, Heim Pálné, Szemeriai Károlyné, Ferenczi Ferenczné, Péter Józsefné, Papp Albertné, Pakot Lászlóné, Szabó Ignáczné, Kassai Sándorné stb. Leányok: Jakab Erzsé és Ilonka, Szabó Ilonka, Mészáros Róza, Schubert Miczi és Milli, Aleruel Miczi, Wass Róza, Schubert Hermin, Pál Jula, Pakot Viktoria, Ferenczi Lina, Péter Juliska, Hermann Leni, Kassai Vilma, Szerafin Miczi, Heim Eszti, Szemeriai Juliska, Rudolf Irma, Paar Erzsé, Nagy Róza, Jelenakovich Adél, Szabó Ágnes és Anna stb. A karzaton is díszes közönség foglalt helyet, hol a többek közt ott láttuk: Mentovich Gyulané kir. törvényszéki elnökét, Gonda Jenőné, Konez Arminné, Feleky Pálné, Darszon Béláné, Szörger Jánosné, Steinburg Pepit, Hann Pepit, Dénes Rózát és Paschialló nővéreket stb.

— **A székelykereszti tenyészbika** kiállítás iránt megverszte rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik. A vármegyei mezőgazdasági bizottság mindent elkövetett, hogy a legjobban sikerüljön. A kiállítás holnap (hétfőn) lesz megtartva.

— **A polgári önképző e hó 28-iki fillérestélyét** Hermann Helén, Scheffranek Ida, Benedek Árpád és Nyerges Gyula rendezik. Szaválnak Scheffranek Ida, Holstein Margit, S. Tóth Albert és Benedek Árpád, czi-terakísérettel énekel Hermann Helén, felolvas Janczky Lajos.

— **Kivételes nősülési engedélyt** nyert a honvédelmi magy. kir. minisztertől kányádi Toró István.

— **Szomoru statisztika** azon uttelevek száma, melyeket vármegyénk területén mult évben is a Romá-

niába utazóknak kiadtak. Az 1897-ik évben 1365 utlevél, tehát 314-el több lett kiadva, mint az azt megelőző évben. A folyó évben február 19 ikéig már 124 ki van adva és mintegy 200 kiadásra vár.

— **A Patakfalván felállítandó óvoda** javára ma este Patakfalván zártkörű kosarashál lesz.

— **Tüzeset.** Keddre virradó éjjel az „Angyos” nevű fűrésztelepen tűz ütött ki és mintegy 4000 frt értékű kárt okozott Königes János tulajdonosnak.

— **Az udvarhelyi járásban** mintegy 200 korbórló ebet a kiküldött sintérek lebunkóztak. Dícsérettel említjük meg, hogy Zsombori Antal zetelaki lakos veszett eb által megmárt 2 lovat — a főszozlabíró figyelmeztetése folytán — n-mesak azonnal zár alá helyezte, de belátva a veszély nagyságát, le is lövette. Ujabb esetről nem értesültünk s így örömmel jelezhetjük a veszély elmúlását, mit csakis a rendkívül szigorú övintézkedéseknek tudhatunk be.

— **Örökre elhagyta a húst e hó 22-én** (hushagyó kedden) éjjel Ilonka István Máréfalván. Farsangvégi mulatozás, táncvigalom járta s midőn a csigányok „nóta-bére” kifizetésére került sor, összeszórajkoztak, a végén pedig bicskázásra vetemedtek. Pál István Kovács P. János és Pál Péter több helyen megszurtták s rögtöni halált okoztak a 45 éves Ilonka Istvánnak, kit most nejjén kívül 6 árva gyermeke sirat. Az emberőst gyilkosokat letartóztatták s átadták a büntető bíróságnak.

— **Zetelakán e hó 21-én** az iskola alap javára fényesen sikerült bál volt. A szíves felülfizetők, valamint dr. Demeter Lőrincz főszozlabíró, ki az engedélyt díjmentesen volt szíves megadni ez uton is fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

— **A Küküllőbe** esett e hó 21-én Zetelakán Duka Péter és neje Fancsali Róza 4 éves István nevű fia s belefullt.

— **Bágy községben** a Derzsi Géza tanító által közelebről alakított dalkör márcz. 15-én műsoros ünnepélyt rendez. Az alkalmi beszédet Fábian Márton ev. ref. pap tartja.

— **Héjasfalva vasuti állomáson** e hó 23-án — mint tudósítónk írja — Szathmári Sándor vonatkísérő kocsi-tolás közben elcsuszott, a vonat kerekei alá került s azonnal meghalt.

— **Hidépítés.** A helybeli m. kir. államépítészeti hivatal főnöke Döszeghy Samuel 87—898. sz. értesítése folytán az érdeklődők figyelmébe ajánljuk, hogy a héjasfalva — csikgyimesi állami közut 21—22. km. szakaszán levő 51. sz. décsfalvi Küküllő-híd helyreállítására tárgyában nevezett hivatal helyiségében folyó évi márcz. 28-án délelőtt 10 órakor versenytárgyalás van kitűzve. A munkálatokért 2828 frt 62 kr van megállapítva s ennek 5 százaléka bánatpénzül leteendő. Zárt ajánlatok az irt határidőig beadandók és a feltételek a hivatalnál megtekinthetők.

— **Az összes hivatali szolgák e hó 17-én** sikerült táncmulatságot rendeztek, melynek anyagi támogatásához hozzá járultak: Haller János gróf főispánunk 5 frttal, dr. Simó Balázs 2 frttal, Ugron István, Miskolczy Károly, Vajna Bálint, Konez Aurél 1—1 frttal, Sándor István g. kath. esperes, Ferenczy Ferencz, László Domokos 1—1 koronával, felülfizettek: Nagy Ferencz, Kénosy Géza, Szibán György 1—1 koronát, Csulak F. 35 krt, Konez L. 20 krt, Székely Gergely, Málnásy Ágoston 10—10 krt, melyekért egy az ajándékozók, mint a felülfizetőknek köszönetüket nyilvánítják.

— **A száj- és körömfájás Zetelaka, Oroszhegy és Szent-Király községek állat-állományaiban megszűnt** és a zárlat feloldott.

— **Sorozásra** márcz. 2-án nemcsak a m. kir. de a parajdi és alsósófalvi körjegyzőségek körébe tartozó hadkötelesek is előkerülnek.

— **A márcz. 15-iki** nemzeti ünnepélyekre lobogók, jelvények és szalagok a legnagyobb választékban Perszián János divatüzletében Székely-Udvarhelyt vásárolhatók be.

— **Sulyos csapást képez a gazdára** nézve, ha a vetőmag beszerzésénél csalódik, ezért csak üdvözölhetjük Haldek budapesti magnagykereskedőt valamennyi gazdasági szaklapban közzé tett ama nyilatkozatáért, hogy az általa árusított heremagnak származására vonatkozó szavatosságot nemcsak a magra, hanem az ebből termő növényre is kiterjeszti. Reméljük a gazdák érdekében, hogy a többi magkereskedő is követni fogja ezen csakis dícséretreméltó példát.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A helybeli jótékony célú nőegylet f. évi január 30-án tartott választmányi ülésében a városi községi jellegű fiúiskola szegénysorsu és szorgalmas tanulóinak fölruházására hetven frtot volt szíves fölajánlani. Ez összeg miként való fölhasználásáról a nyilvánosság előtt a következőkben számolok el: Vásároltunk tanító társam és Szabó Domokos iskolaszéki tag szíves közreműködésével 18 pár csizmát, párját egyre-másra 2 frt 60 krért, 6 rend ruhát 4 frtjával, összesen: 70 frt 80 kr. Ebből kapott 4 tanuló egészrend ruhát csizmával együtt, 14 tanuló 1 1 pár csizmát, 2 tanuló 1—1 kabátot, 2 tanuló pedig 1—1 nadrágot és mellényt. Ime tehát a nőegylet jótékonyága 22 szegény tanulóknak, azok szegénysorsu szülőinek idézte föl határtalan örömet és örök halálját. A midőn itt nyilvánosan is hálás köszönetet mondok a nőegylet mélyen tisztelt elnökségének és választmányának, egyszersmint tolmácsolom a szegény tanulóknak egyszerű, de tiszta szívből jövő hálásukat, hogy áldja meg a jó isten azokat, kik velünk e jót tettek! Székely-Udvarhely, 1898. február 16-án. Lázár József a közs. isk. igazgató-tanítója

A Zoltán féle csukamajolaj kedvező hatásáról az orvosi kar igen elismerőleg nyilatkozik, mert tudva levő dolog, hogy e készítmény teszi lehetővé az áldásos gyógyszer használatba vételét, s különösen szükséges, hogy meghonosodjék nálunk is az az angol divat, hogy gyermekeink 2—3 éves korukban csukamajolaját irtanak s ezzel a sok scrophulotikus bántalom kifejlődése meggátolható. A gyermekeket erőteljessé csak e szer neveli. Egy üveg ára 1 forint. Kapható: Solymossy János gyógyszerész. Bagó Gyula fűszerkereskedő és Nagy-Solymossy Konez Armin gyógyszerész Székely-Udvarhelyen.

MAUTHNER-féle hírneves konyhakerti és virág-magvak leragasztott és hatóságilag védett csomagokban, a forvényleg bejegyzett medve-védjeggyel Székely-Udvarhelyt GÁL JÁNOS kereskedésében kaphatók.

KÖZGAZDASÁG.

Tenyész állatok kedvezményes vasúti szállítása.

A tenyész szarvasmarhák, tenyész sertések, tenyész baromfiak kivételes kedvezményes fuvarbér mellett szállíthatnak, ha szállítási igazolvánnyal adatkak vasútra. Ezen szállítási igazolványok úgy szóbeli, valamint 50 kr bélyeggel ellátott kérésre kiszolgáltatnak: 1) ha a szállítani kívánt tenyész állatok fajtája megfelel azon helyre nézve megállapított köztenyész-tési irányoknak, hova elszállítandók volnának, 2) ha a folyamodó közli azt, hogy hány darab és miféle tenyész állat, ki által, melyik vasúti állomáson, ainek címére és mely vasúti állomásig való elszállításra állítandó ki a szállítási igazolvány? Szállítási költségek visszatérítésének kieszközölésére egyáltalában nem engedélyeztetnek ezen szállítási igazolványok, hanem csak vasúti feladásokhoz szolgáltatja ki bármelyik m. kir. állattenyésztési kerületi felügyelőség.

Szerkesztői üzenetek.

László Gyula iparkamarai II-od titkár urnak Maros-Vásárhelyt. Az ipartestület megalakítása érdekében küldött szakértői kézzel irt cikket köszönettel vettük s mai számunk első helyén hozzuk. Lapunk — mennyire szűk tere engedte — keletkezése óta szívesen munkált ipari és gazdasági ügyeink előhaladásán s jövőre is egész odaadással kívánjuk e célt szolgálni, mert első percztől kezdve tisztában voltunk azzal, hogy e téren rendkívül sok tenni való van városunk és megyénk területén. Különösen meglepett jelenlegi cikkében az, hogy egészen a mi intencióink szerint szól, s ez megnyugtató, hogy jó irányban haladunk. Igért és adott munkásságát köszönjük s azt továbbra is kérjük. Egyebekre nézve levél meg.

Valakinek. A tárczát besoroztuk. Alkalmadtán közöljük. Addig is köszönjük. Kérjük, hogy jövőre a papirnak csak egyik felére szíveskedjék írni.

D. K. Karácsonfalva. Az 1848—49-es időkből szóló elbeszélés és „A tilinkó története” közelebről közlésre kerül. Mult számunk vezércikkét b. figyelmébe ajánljuk neked és Derzsi bácsinak is.

B. D. urnak Budapest. Ezer köszönet. A füzetek elmentek. Szíves üdvözet.

Nyilt-tér.*

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Székely-Udvarhely” f. évi 6. számának „Közönség köre” rovatában Gál Sándor r. k. kántor ur által adott válasza reflexziókat van szerencsénk következőkben tenni meg:

Nem igaz, Gál kántor ur azon állítása, hogy a mult 1897. évben a kántori és harangozó kepe behajtása végett a kiküldött egyháziak a hátralékos kepeket többször is felszólították volna hátralékaik megfizetésére, *legalább a 159. képzőt nem hogy többször, de még egyszer sem.*

Tudomásul vesszük, hogy az apát ur Gál Sándor urat, mint az egyház szerény szolgáját *illetéktelen és jogtalan* eljárásáért megdorgálta.

Medgyes Gábor ur esetére azt jegyezzük meg, hogy: egy fecske nem csinál nyarat; a 259. kepehátralékos közül, úgy látszik, több meginttettem nem bir felmutatni; hacsak a XIX. század végéhez nem illő idegontó dobszó mellett kiabálást felszólításnak nem veszi.

Azt írja továbbá Gál Sándor kántor ur, hogy azért adta ügyvédnek át, mert az 1894. évi február 25-én tartott egyházközségi közgyűlés 4. jegyzőkönyvi pontja azt mondja: »mindenki a bének felét bójti vásárig, második felét októberi vásárig, illetve vásárikor köteles befizetni s a ki októberi vásárikor is hátralékban marad: *végrehajtandó.*»

Ugy látszik Gál Sándor ur ezen határozat értelmével nincs tisztában; mert ezen határozatban nem az áll, hogy ha a kepezők a kitűzött időig kepeilletéket meg nem fizetik *ügyvédnek* adandók át felhajtás végett, hanem ez áll: *végrehajtandó*; tehát egyháziak küldendők ki annak végrehajtására, még pedig tudomásunk szerint — két ízben; s ha ez nem sikerülne — a törvény keretén belül tétetik intézkedés (t. i. megkeresendő a vármegye első tisztviselője s az intézkedik közigazgatási uton).

S mit tett Gál Sándor ur, dacára felebbvalója, az apát-plebánus ur megdorgálása s az ügynek az ügyvédtől leendő visszavételre kiadott parancsának — mint egy engedetlen vásott gyermek a felsőbb parancsok saját beismerése szerint — ellenszegült. Ezen — nem épen követésre méltó — eljárása indokolása felhozására felhozta, hogy az előző években átadta a város kapitányának behajtás végett, hogy félévig és évekig marad felhajtatlan; ez állítását egyszerűen nem hiszszük, mert a ki ismeri Szombatfalvi főkapitány erélyét ezen állításra csak a markába nevet, de különben is a kántor urnak, mint a hogy nem volt joga az ügyvédet megbízni, épp úgy nem volt joga a kapitányságot — fennálló törvényeink értelmében — közvetlen megkeresni.

Hogy szegény ember és szüksége van a fizetésére elhiszük és tudjuk; de ez nem elég ok arra, hogy azokat, kiktől él — ennyire megkárostita s elkerülhető költségeket okozzon.

*Az e rovatban megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

Végül: Ön nem azért nem folyamodott a püspök urhoz mert nem akarta annak főpásztori nemes, jó szívű megismeritani, hanem nem folyamodott egyszerűen azért, mert erre joga nincs, nem, mert félt a virgáctól, mit tőle, mint igazságszerető, nemes és jószívű főpásztortól — méltán — kapott volna.

Vegye tudomásul, hogy addig, míg jogtalanságot tapasztalunk — mindig cikkezünk; de azért tartozásunkat is megfizetjük.

Maradunk a tek. szerkesztő urnak
Székely-Udvarhely, 1898. február hó 11-én
alázatos szolgája

Több r. kath. kepező.

HIVATALOS RÉSZ.

Udvarhelyvármegye főispánjától. 130—139. szám. Pályázati hirdetmény. A kormányzatomra bizott Udvarhelyvármegye, udvarhelyi járásában a járási állatorvosi állás lemondás folytán megüresedvén, arra ezenel újlag pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen Székely-Udvarhely város székhelylyel rendszerezett állatorvosi állást elnyerni óhajtják, hogy 1898. évi I. t. cz. 1. §-a, illetve 1888. évi VII. t. cz. 133 §-ának szem előtt tartásával, felszerelt pályázati kérsüket hozzám f. évi márczius hó 15-ig nyújtsák be. Ezen állás javadalmazása áll 532 frt 50 kr fizetés és 100 frt uti átalányból. Székely-Udvarhelyen, 1898. február hó 6. án. Gróf Haller János, főispán.

5434. sz. hoz. 1898. — VIII. Másolat. Hirdetmény. Ezenel közhírré tétetik, hogy a fővárosi országos borváár, mely eddig a Rudas gyógyfürdő előtti léposzettes rakparton tartatott, a központi vásárosarnokba helyeztetett át, úgy, hogy a legközelebbi Józsefnapi országos borvásár már a központi vásárosarnokban fog megtartani. Budapest, 1898. évi február hó 5-én. A székesfőváros tanácsa.

3704—3898. alisp. szám. Udvarhely város rendőrkapitányának és valamennyi községi előjáróságnak. Miről közhírré tétel végett értesitem. Székely-Udvarhelyt, 1898. febr. 15-én. Jakab Gyula, alispán.

21682. I/3.—897. sz. Földmívelésügyi magy. kir. miniszter. Másolat. Körendelet valamennyi közigazgatási bizottságnak, m. kir. erdőfelügyelőségnek, kincstári erdőgondnokságnak, az állami kezelésbe vett erdők teendőinek ellátásával megbízott besztörzsei m. kir. erdőigazgatóságának, a gyergyószentmiklósi m. kir. erdőrendezőségnek, összes m. kir. erdőhivataloknak, vezető központi és önálló m. kir. erdőgondnokságoknak, a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémia, valamint az összes m. kir. erdőri szakiskolák igazgatóságainak. (Az erdei vetőmagvak és tölgyemak vasúti szállításánál engedélyezett díjkezdmények és azok igénybe vétele ügyében.) Az erdei vetőmagvak, de különösen a tölgyemak vasúti szállításánál engedélyezett díjkezdmények tekintetében fennálló tájékozatlanság eloszlatása végett szükségesnek tartom a közigazgatási bizottságokat tudomás és közhírré tétel, a többi címzettek pedig ahhoz alkalmazkodás végett értesíteni, hogy a m. kir. államvasutak összes vonalain és a pécs—barcsi vasuton feladott erdei erdőmagvak és tölgyemak szállításánál a „Függelék a m. kir. államvasutak összes vonalain a gyors- és teherárak szállítására 1897. évi január hó 1-től érvényes helyi díjszabáshoz IV. Rész. 9. a, b, és c. pontjai szerint az 1897. évi január hó 1-től a további intézkedésig, a következő díjmérséklések érvényesek. I. Tetszés szerinti mennyiség feladásánál: a) gyorsárúképen feladott erdei vetőmagvak és tölgyemaknál a mérsékelt gyorsárú díjtételek, b) teherárúképen feladott erdei vetőmagvak és tölgyemaknál pedig a II. osztálynak 20 százalékkal rövidített díjtételei alkalmaztatnak. II. Kocsi és fuvarvelekenként legalább 5000 klg. feladása, vagy ezen súlyért való díjfizetés mellett: a) teherárúképen feladott tölgyemaknál, az A) osztálynak 20 százalékkal rövidített díjtételei, b) teherárúképen feladott többi erdei vetőmagvaknál pedig az A) osztály díjtételei számítatnak. Mindezen díjkezdmények azonban csak az erdőgazdasági célokra szolgáló erdei vetőmagvaknál és tölgyemaknál vehetők igénybe és pedig csak azon esetben, ha az előbb említett körülmény a feladásnál a fuvarvelevélhez csatolandó megrendelő levéllel igazoltatik. Hogy tehát az érvényben levő kedvezmények igénybe vétele fennakadás nélkül megtörténhessék: az erdőgazdasági célokra felhasználandó erdei vetőmagvak megrendelésénél és vasútra való feladásánál követendő eljárást a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ural egyetértően a következőképp szabályozom: A kedvezményes vasúti szállításra igényt tartó erdei vetőmagvak mindig az idej mellékelve megküldött „Megrendelő levél” nyomtatványokon rendelendők meg és pedig külön-külön annyi megrendelő levél állítandó ki, a hány külön-külön címre szállítandó a megrendelt mag mennyiség. A kitöltött megrendelő levelet, a vetőmagvaknak erdőgazdasági célokra leendő felhasználásának igazolásul felruházandók a hatósági igazolvány jellegével, még pedig akképen, hogy: 1) a kincstári erdőknél és az állami kezelésbe vett erdőknél az erdőigazgatóság-

gok, a főerdőhivatalok, az erdőhivatalok, a gyergyószentmiklósi erdőrendezőség, a vezető központi erdőgondnokságok, a selmeczbányai bányászati és erdészeti akadémia és az erdőri szakiskolák főnökei, illetőség vezetői által aláíratandók és a hivatalos pecséttel ellátandók, 2) az 1879. évi XXXI. t. cz. 17. §-a alá tartozó, de állami kezelés alatt nem álló erdőknél az illető kezelő erdőtiszt által aláíratandók s ezenfelül a ker. m. kir. erdőfelügyelőség záradékával és hivatalos pecsétjével ellátandók, 3) a magánerdőbirtokoknál pedig az erdőbirtokos által aláíratandók s ezenfelül a ker. m. kir. erdőfelügyelőség záradékával és hivatalos pecsétjével ellátandók. Az így kiállított megrendelő levelek külön ügyirattal küldendők meg az illető magkereskedő cézgek, vagy erdőbirtokosnak (erdőhivatalnak) aki ezen ügyiraton külön is figyelemzetendő a megrendelő levelek utolsó bekezdésében foglaltakra, vagyis arra, hogy 1) a megrendelő leveleket a feladás alkalmával az illető fuvarlevelekhez köteles csatolni, 2) a fuvar leveleken világosan kiteni tartozik, hogy a feladott vetőmag, a mennyiben más vasutakon is szállítható volna, ne ezeken, hanem csak a m. kir. államvasutak vonalain szállíttassék, 3) feladás alkalmával a vasúti állomást felkérni köteles, hogy a gyors- és teherárak szállítására érvényes helyi díjszabáshoz tartozó „Függelék” 9-ik folyó száma alatt megállapított kedvezményes szállítási díjakat számítsa fel. A mennyiben valamely vetőmag szállítvány a most szabályozott eljárás pontos betartása mellett sem részesülne az engedélyezett szállítási kedvezményben, erről az illető fuvarlevél és megrendelő levél csatolása s annak igazolása mellett, hogy az előirt eljárás a megrendelésnél és feladásnál pontosan betartatott hozzám jelentés teendő. Kelt Budapesten, 1897. évi szept. hó 10-én. Darányi, s. k.

Udvarhelyvármegye alispánjától. 3979—3988. alisp. szám. Udvarhely város polgármesterének és valamennyi községi előjáróságnak. Közhírré tétel végett kiadom. Sz.-Udvarhelyt, 1898. évi február hó 16. án. Jakab Gyula, alispán.

4681—98. alisp. szám. Udvarhely város polgármesterének és valamennyi községi előjáróságnak. Közhírré tétel végett értesitem, hogy kérdőzknek Boszniába és Hercegovinába való bevitelre Udvarhelyvármegye területéről 1898. február 7-től kezdődőleg megtiltatott. Sz.-Udvarhelyt, 1898. febr. hó 22. én. Jakab Gyula, alispán.

4490—898. alisp. szám. Mindhárom főszolgabíró és tekintetes polgármester urnak. A munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásáról alkotott 1898-ik évi II-ik törvényt, a 78. §-ában nyert felhatalmazás folytán a nagyméltósági m. kir. földmívelésügyi miniszter ur idei 1999. elűki szám alatt kibocsátott leiratával folyó 1898-ik év márczius hó 1-ével léptette életbe. Mindenek előtt kötelességvé teszem az első foku hatóságoknak, hogy a nagyméltósági m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak ezen intézkedését a vezetésére bizott járás minden községeiben a legnagyobb nyilvánossággal tésesse közhírré. Egyidejűleg utasítsa a községek előjáróit a kör- és községi jegyzőket, hogy addig is míg a munkások és napszámok részére kiadandó igazolványok elkészülnek és leküldetnének, azok részére, kik munka vállalás czéljából állandó lakhelyökről eltávozni akarnak, kötelesek kérésökre díjlatlanul hivatalos bizonyítványokat állítani ki, azon szövegezés belé foglalásával, hogy részükre az igazolvány készlet hiányába nem volt kiadható. Az ilyen bizonyítványok érvényessége csak folyó év november 1-éig tart. Ezen törvény életbe lépte előtt a munkaadó és munkás között felmerült vitás kérdések az 1876. évi XIII. törvényezikk értelmében döntendők el. Azon szerződések, melyek a törvény életbe lépte előtt jöttek létre, tekintet nélkül arra, hogy ezen törvény intézkedéseinek megfelelnek-e érvényesek, de az ebből a törvény életbe lépte utáni vitás kérdések ezen törvény szerint bírálandók el. A törvény áthágói a községi segély alapra fordítandó büntetésen marasztalandók el s addig is, míg a segélyalapok kezelése és szervezetére a törvényhatóság szabályrendeletet alkotna, az előforduló esetek alkalmával kiszabandó és felhajtandó büntetések az illetékes adóhivatal pénztárába lesznek letétképp beterveztendők. Legfőképp ezeket tartottam egyelőre tájékozásul czímed tudomására hozni, azon kijelentéssel, hogy a törvények a községek részére való külön füzetekbeni megküldése iránt felterjesztést tettem s akkor a oknak bővebb ösmertetésére az alkalom megadtni fog. Ezen törvény életbe léptetésével a közigazgatási első foku hatóságokra nagy és nemes feladat vár, melynek sikeres megoldása erős jogérzést, tapintatos eljárást és lankadatlan ügy buzgalmat igényel, de mert az az ország lakosságának legfontosabb érdekeivel van kapcsolatba, perczig sem akarok kételkedni abban, hogy a törvény tanulmányozásával a hatáskörébe utalt teendőket teljes odaadó buzgalommal és kötelesség tudással fogja megoldani. Sz.-Udvarhelyt, 1898. évi febr. hó 10-én. Jakab Gyula, alispán.

Meghívás.

A hazai szövetségek központi hitelintézete mint szövetséget kötelekbe tartozó székelyudvarhelyi közéleti hitelszövetséget 1898. évi márczius hó 13-án teljes számban meg nem jelenés esetén márczius 20 án d. u. 3 órakor a szövetséget helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívottnak.

Napirend:

1. A múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárószámok megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 3 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Netáni indítványok.

1897. évi december hó 31-én a tagok száma 613, üzletrezeinek száma pedig 1186 volt; az év folyamán belépett 87 tag 119 üzletrezzszel, kilépett 13 tag 31 üzletrezzszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetségetben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Székely-Udvarhelyen, 1898. február hó 23.

Az igazgatóság.

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírneves házi szer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, tagzsággatásnál és meghűlésekénél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter orvosságjézés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

2536—898. sz.

Pályázati hirdetmény.

A bardoczi körjegyző mellé jegyzőségdi állás rendszeresítettén, ezen állásra pályázatot nyitok, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy pályázati kéréseiket képességüket igazoló okmányaikkal felszerelve, ez évi márczius hó 3-ig hozzám adják be.

Ezen állás évi javadalmazása 150 frt. Megválasztandó jegyzőségdi a helyettes anyakönyvvezetői teendők teljesítésére is kötelezve lesz.

Oklánd, 1898. évi február 17-én.

Benedek Imre,
főszolgabíró.

Szám 98 .sz.-hoz

1898.

Pályázati hirdetmény.

A székelyudvarhelyi m. kir. áll. kő- és anyagipari szakiskolánál üresedésben levő segéd-szolgai állásra, melylyel 240 frt évi fizetés és természetbeni lakás élvezete van egybekötve, ezennel pályázat nyitattik. Ez állás f. évi május hó 1-én töltendő be, a természetbeni lakás azonban csak f. évi szeptember hó 1-én lesz elfoglalható.

A pályázni óhajtók sajátkezüleg irt és a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter úrhoz intézett kérvényeiket, melyben katonai kötelezettségük, életkoruk és eddigi szolgálataik okmányokkal igazolandók, legkésőbb f. évi márczius hó 25-éig, a székelyudvarhelyi m. kir. áll. kő- és anyagipari szakiskola igazgatóságához nyújtandók be.

Székely-Udvarhelyt, 1898. február hó 24-én.

Az iskola felügyelő bizottsága.

Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság**Közgyűlés!**

Az „Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság” 1898. márczius hó 6-án d. e. 9 órakor Székely-Udvarhelyen, hivatalos helyiségében tartja

XVI. rendes közgyűlését.**Tárgysorozat:**

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről s a nyereség felosztására vonatkozó javaslata.
2. A felügyelő bizottságnak erre vonatkozó jelentése.
3. A mérleg megállapítása s az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a szabályszerű felmentés megadása.
4. Az igazgatóság előterjesztése a tisztviselők javadalmazása és az igazgatósági tagok díjainak megállapítása ügyében.
5. Alapszabályok módosítása.
6. Választások a módosított alapszabályok értelmében.

A közgyűlésre a tisztelt részvénytulajdonos urak azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt, a gyűlés megnyitásáig, de lehetőleg a megelőző két napon, az intézet pénztárába letenni s magukat igazoló jeggyel ellátni sziveskedjenek.

Székely-Udvarhely, 1898. február hó 2-án.

Az igazgatóság.

MÉRLEG-SZÁMLA.

Fők. lap.	Vagyon	frt	kr	Fők. lap.	Teher	frt	kr
117	Pénztárkészlet	16893	66	6	Részvénytőke	60000	—
112	Leszámított váltók	856387	02	80	Tartalékalap	80030	71
126	Jelzálogilag biztosított kötelezvények	250855	78	109	Külön tartalékalap	2858	45
104	Folyó számlai követelések	125163	24	106	Nyugdíjalap	17383	03
122	Intézeti ház	50060	96	81	Jótékonyági alap	283	18
115	Ingtatlanok	32202	87	116	Betétek és tőkésített kamatok	1007471	11
50	Perköltségi előleg	321	19	120	Visszleszámított váltók	151862	54
123	Előre fizetett visszleszámítási kam.	965	89	108	10% betéti kamat adó	2423	17
110	Kézi zálog előlegek	2690	29	125	Jutalékok	2358	27
113	Átmeneti kamatok	1875	72	114	Fel nem vett osztalék	166	50
107	Értékpapír 1 drb 50 frt n. é. 4 1/2% regálé kártil. kötvény 50.— 15 drb 100 frt n. é. Székely vasut. részvény 750.—	800	—	119	Árverési fölösleg	24	77
118	Óvási előlegek	286	57	129	Tiszta nyereség	13719	48
124	Illetékek	78	02				
	Összesen	1338581	21			1338581	21

Székely-Udvarhely, 1897. december hó 31-én.

Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság.

Meghívás.

A hazai szövetkezetek központi hitelintézete mint szövetkezet kötelekbe tartozó »Etd és vidék« községi hitelszövetkezet 1898. évi márczius hó 6. n. d. e. 8 órakor a községi házában

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívottnak.

Napirend:

1. A Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárószámok megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 3 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Netáni indítványok.

1897. évi december hó 31-én a tagok száma 434, üzletrészeinek száma pedig 483 volt; az év folyamán belépett 76 tag 79 üzletrészszel, kilépett 18 tag 18 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a községi házában kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Etden, 1898. február hó 20-án.

**Etd és Vidéke Községi
Hitelszövetkezet Igazgatósága.**

JAKABOS GYÖRGY

férfi szabó üzlete és kész ruharaktára.

Van szerencsém a m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy raktáromat friss-én érkezett izléses tavaszi és nyári gyapjuszövetkekkel dús választékban rendsztem be, úgy hogy a m. t. megrendelőim kívánalmának minden választékban megfelelhessenek.

Továbbá nem mulasztom el b. figyelmét a kész ruharaktáromra is felhívni, melynek felhagyása tekintetéből végelárusítást csinálók, s így vételáron alul is adom, hol mindeufajta férfi és gyerek ruhák találhatók elegáus kivitelbe.

Eldigi szíves pártfogásukat megköszönve, s azt jövőre is kérve, maradtam Székely-Udvarhely, 1898. február hóban.

tisztelettel
Ifj. Jakabos György,
férfi szabó

Jelszavam: szolid munka, szolid ár és pontos kiszolgálás!

Árverési hirdetmény!

A tekintetes városi tanácsnak idei 237—898. sz. rendeleténél fogva közhírré teszem, hogy a város tulajdonát képező műkeri a hozzá tartozandó két osztályzatú teljesen kijavított virágházal és kertész lakással együttesen **folyó évi márczius hó 6-án délután 3 órakor** a tanács háznál árverés útján hat egymás után következő évekre hasznosbérbe adatik. Évi hasznosbér kikiáltási ára: **250 frt**, melynek 10 százaléka bánatpénzül leteendő.

Az árverezési feltételek Solymossy Lajos gazdasági tanácsos urnál megtekinthetők.

Székely-Udvarhely, 1898. február hó 25-én.

Sándor Dénes,
városgazda.

BOR

valódi szőlőléből, különböző minőségekben

csakis

FERNENGEL GYULA

jó hírű pinczejében Székely Udvarhelyt (Kossuth-utca) kapható a következő árakban: Literenként 30 krtól 1 frt 20 krtig, 5 literen felül 26 krtól 1 frt 10 krtig. Nagyban adó nélkül 56 lit. hordókban hektónként 20 krtól 38 krtig.

Részletes árjegyzék s minták ingyen és bérmentve.

2938—1898 szb. szám

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye székelykereszturi járáshoz tartozó etédi körjegyző mellé újonnan rendszeresített jegyző segédi állásra pályázatot nyitok, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérsüket hozzám folyó évi márczius 1-én d. u. 5 óráig adják be. A választás 1898. márczius 2-án d. u. 3 órakor fog megtartatni Etd községi házában.

Ezen állással évi 150 frt javadalmazás jár s a helyettes anyakönyvvezetői teendők teljesítésére is kötelezve lesz.

Székely-Keresztur, 1898. február 18-án.

Gálfi Kálmán,
h. főszolgabíró

Sz. 3400—898.

Pályázati hirdetmény.

Beltügyminiszter ur Ö ragyméltósága a farkas-laki körjegyzői körbe egy jegyző-segédi állás rendszeresítését engedélyezvén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása évi 150 frt.

A jegyző-segéd az 1894. évi XXXIII. t.-cz. értelmében a helyettes anyakönyvvezetői teendők végzésével is meg fog bízni.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy keresztlevél s elméleti és gyakorlati képzettségüket tanúsító bizonyítványokkal felszerelendő folyamodványukat alólírothoz **folyó év márczius hó 2-ig** adják be. A később érkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Sz.-Udvarhely, 1898. február 15.

Dr. Demeter Lőrincz,
főszolgabíró.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a

**párisi Dr. BOITON
Injectio Orientalis**

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrejtőbb tüneteket is, főlegesen tehát **santal olaj** vagy **copaiva balzsammal** kísérletezni, mert csak a gyonrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest,
V., Nagykörön-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán).

Főraktára Székely-Udvarhelyen:

ifj. Solymossy János gyógyszerháza.
Kapható minden nagyobb gyógyszerhában.
Postai megrendelések czime: 2—30

Zoltán gyógyszerháza Budapest.

55—898.

Árverési hirdetmény.

Ózfalva ev. ref. egyházközség közhírré teszi, hogy Ózfalva köz-égében építendő torony felépítésének vállalatát **1898. márczius 14-én délelőtt 10 órakor** a községi házában kiadja, kikiáltási ár 1163 frt 22 kr, bánatpénz ennek 10 százaléka, zárt ajánlat is a bánatpénz kitétele mellett elfogadtatik, feltételek és építési rajz a bikfalvi ev. ref. papi hivatalnál megtekinthetők.

Bikafalván, 1898. február 10.

Bedő András,
bikfalvi ev. ref. lelkész.

Sz. 3759—98.

szb.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye székelyudvarhelyi járáshoz tartozó **felsőboldogasszonyfalvi körjegyzői állás** megüresedvén, az 1886. évi XXII. t.-cz. 82. §-a alapján arra ezennel pályázatot hirdetek.

E jegyzői körhöz Felső-Boldogasszonyfalva, Árválfalva, Patakfalva, Bikafalva és Hodgya kis községek tartoznak.

Javadalmazás: 400 frt évi fizetés, 20 frt irodai adalány, 40 frt lakbér, 70 frt küldöncz díj s magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz.

6. §-a értelmében felszerelendő folyamodványukat **hozzám folyó évi márczius hó 20-án déli 12 óráig** adják be.

Székely-Udvarhelyt, 1898. február hó 23-án.

Dr. Demeter Lőrincz,
főszolgabíró.

Sz.: 1951—1897.

Feladasi hirdetmény.

Udvarhelyvármegye Hodgya község közbirtokosságának tulajdonát képező »Kuvassa« nevű erdőből 21-95 k. hold erdő mintegy 855 m³ I. osztályú és 1283 m³ II. osztályú műfára becsült tölgyfa készlete az eladástól számított egy évi kihasználási időtartam mellett **1898. év márczius hó 7-én délelőtt 9 órakor** Hodgya községi házában nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár: 9407 frt, minek 10 százaléka bánatpénz.

Az árverési feltételek alólírott főszolgabírónál és a sz.-udvarhelyi m. kir. alsó erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székely-Udvarhely, 1898. évi február hó 10-én.

Dr. Demeter Lőrincz,
főszolgabíró.

Az

erdélyi hegyi borok

TEUTSCH B. JÓZSEF
pinczejéből
(Segesvárt, Erdélyben)
kaphatók Székely-Udvarhelyt:
GÁL JÁNOS NÁL
raktári áron.

Sz. 2736—1898. szá.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött bordosi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen jegyzői körhöz 3 község: Bordos, Csób és Szent Demeter község tartozik.

Evi fizetés 300 frt, mely összeg a vármegye házipénztárából előleges évnegyedes részletekben lesz kiszolgáltatva, s melyért a megválasztandó körjegyző az állami anyakönyvvezetést is végezni köteles.

Iroda helyiségéről s ennek be rendezéséről a csoport községi gondoskodnak.

Felhívottnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6 §. értelmében felszerelt pályázati kérvényüket **folyó évi márczius hó 9-én d. u. 4 óráig** hozzám adják be.

A választás Bordos község házában **folyó évi márczius hó 10-én d. e. 10 órakor** fog megtartatni.

Székely-Keresztur, 1898. február hó 14-én.

Gálfi Kálmán,
h. főszolgabíró

REINER JÁNOS

MENTES-ÜZLETE
SZÉKELY-UDVARHELY,
PIACZTÉR.

Naponta friss bárányhús szolid árban kapható.

Naponta mindig este 9 óráig nyitva lévő újonnan berendezett **hentes-üzletben**

fehér, füstölt és paprikás szalonna, nyers, füstölt és főtt húsok, friss és füstölt, valamint párisi, lengyel és krakkói kolbasz, vörös- és májashurka, mindig friss frankfurti és torma s virsli tormával vagy a nélkül saját anyagomból személyes felügyeletem mellett

tisztán és izletesen készítve, a legszolidabb, versenyképes árban és pontos kiszolgálás mellett kapható **nagyban és kicsinyben.**

Tisztelettel:

Reiner János.

Az üzlethelyiségem feletti emeleti lakás, mely 4 szobából és konyhából áll, szent György naptól kiadó.